

створено концепцію школи і нову систему народної освіти. Це був новий безпрецедентний шлях в історії побудови освітньої системи.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку... Отже, ідеї Я.П.Ряппо про професійну освіту та співвідношення загальної і професійної освіти відповідали вимогам того часу про поєднання навчання з виробничою працею. Але реалізація цих ідей у шкільній практиці 20-х років ХХ століття була пов'язана з певними, підчас нездоланими труднощами. Відсутність необхідного обладнання, кваліфікованих кадрів та досвіду негативно відбивалися на підготовці молоді і до праці, і до подальшого навчання. В зв'язку з цим система освіти України і сама концепція піддавалась критиці. Учений розробив і обґрунтував складові системи освіти, практично впроваджував ці розробки, а також першим систематизував історичний процес становлення українського шкільництва 20-х років ХХ століття.

Подальшої розробки потребують питання компаративного аналізу організації професійної освіти в Україні та провідних країнах світу, внеску Я.П.Ряппо в розвиток порівняльної педагогіки.

Список використаних джерел та літератури:

1. Ряппо Я. П. Реформирование высшей школы на Украине в годы революции (1920-1924) / Я. П. Ряппо / : Сб. статей и докладов. – Х. : Госиздат, 1925. – 153 с.
2. Позінкевич Р. О. Освіта в системі культури / О. Р. Позінкевич. – Луцьк : Вежа, 2000. – 348 с.
3. Розвиток народної освіти і педагогічної науки в Українській РСР 1917-1957. – К. : Радянська школа, 1957. – 448 с.
4. Ряппо Я. П. Народна освіта на Україні за десять років революції / Я. П. Ряппо. – Х., 1927. – 121 с.
5. Про роботу навчальних закладів і про керівництво вищою школою // Постанова РНК СРСР і ЦКВП (б) – К., 1926. – 36 с.

**Аннотація
А.И.Игнатъева**

Социальная направленность национальной системы образования в Украине в 20-е годы XX века

В статье проанализирован вклад Я.П.Ряппо в разработку вопросов профессиональной школы в Украине в 1920-е годы. Указано, что педагог настаивал на узкой профессионализации образования. Овладение техникой, технический прогресс считал условием развития социализма. Социальная направленность профессиональных школ предусматривала реализацию принципа связи обучения с производством.

Ключевые слова: профессиональные школы, фабзавуч, Ряппо, социалистическое воспитание.

**Summary
A.I. Ignatyeva**

Social Orientation of National Educational System in Ukraine in 20s of XX Century

In the article there was analyzed Ya. P. Ryappo's contribution to the professional school problems working out in Ukraine in 1920s. It was also stated that a teacher insisted on narrow professionalization of education. Ya. P. Ryappo considered mastering equipment and technical progress as a condition for the development of socialism development. Social orientation of professional schools provides for implementing the connection principle between education and manufacture.

Key words: professional schools, factory-training school, Ryappo, social education.

Дата надходження статті:

„27” грудня 2010 р.

УДК 398.8:78.03(091)(477.43/44)(045)

Н.С.ІЛІНЦЬКА,

кандидат педагогічних наук
(м.Хмельницький)

Культурно-мистецькі традиції Поділля як формотворчий музичний чинник

У статті розглядаються історичні аспекти культурно-мистецьких традицій Поділля, які спрямовували формування і розвиток культурно-просвітницьких об'єднань, товариств, спілок. Розвитку музичної культури сприяв широкий спектр театральних колективів, створення музичних шкіл, організація симфонічного оркестру та хорової капели.

Ключові слова: національна культура, мистецькі традиції, Поділля, музична освіта, просвіта.

Постановка проблеми у загальному вигляді... Становлення незалежної української держави неможливе без пробудження національної свідомості народу, насамперед молоді. У зв'язку з цим однією з найважливіших проблем сьогодення є відродження національної самобутності музичного мистецтва, покликаною формувати високий інтелект нації. На сучасному етапі розвитку українська культура характеризується поглибленням уваги до відродження маловідомих сторінок національного мистецтва окремих міст і сіл. Сьогодні іде пошук не лише шляхів оновлення та популяризації музичного мистецтва, а й принципово нових перспектив і можливостей національної культури.

Невичерпну скарбницю української національної культури складає музична спадщина Поділля. Серед інших етнографічних регіонів України наш Подільський край органічно вплітається в розмаїтий вінок української культури запашною квіткою творчості видатних подолян, імена яких повинен знати і пишатися ними кожен з нас [5, с.3].

Аналіз досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми... Подільська культура потужним потоком вливається в цілющу ріку, що живить нашу українську духовність, наповнює наші душі вірою в невмирущість українського народу. Це підтверджували своїми дослідженнями видатні етнографи, фольклористи та краєзнавці: П.Чубинський (етнограф, фольклорист, поет), Ю.Сіцінський (історик, краєзнавець, археолог), Ф.Колесса (композитор, фольклорист, етнограф), С.Людкевич (композитор, музикознавець, фольклорист) [2; 11; 15; 17]. Це ствердив своїми двома збірками „Пісень з Поділля” видатний композитор-подолянин М.Леонтович [16].

Формулювання цілей статті... Метою статті є ознайомлення з історичними аспектами культурно-мистецьких традицій Поділля, розкриття здобутків талановитих краян у сферах мистецтва та культури.

Вклад основного матеріалу... Значний внесок у національно-культурне відродження Поділля зробили багато національно свідомих державних і громадських діячів, працівників освіти, науки, культури, з ініціативи яких та за безпосередньої участі розгорнули широку діяльність громадські, культурно-просвітницькі об'єднання, товариства, спілки.

Надзвичайно велику роль в культурно-мистецькому відродженні відіграло українське товариство „Просвіта”, для якого період корінної реорганізації суспільного життя став періодом найбільшого розмаху діяльності і кількісного зростання. Одним з найбільших досягнень діячів товариства „Просвіта”, а також великою подією в національно-культурному житті Поділля було створення влітку 1918 р. у м. Кам'янці-Подільському Українського національного хору. Ідея створення національних хорів належала представнику музичного відділу при міністерстві освіти України О.Приходьку. При хорі існувала школа для тих, хто не знав музичної грамоти, заняття в школі проводив збирач фольклору, композитор С.Козицький. На зборах було створено хорову раду у складі 19 чоловік. Диригентом було обрано П.Бутовського, а хоровим старостою – І.Вікула [10, с.28]. Хором диригували впродовж року В.Бесядовський, Д.Білобрицький, М.Грінченко, Д.Леонтович і Д.Олексюк. Акомпанували хоріві М.Грінченко і Г.Солуха.

6 жовтня 1918 р. у Народному Домі відбувся перший виступ хору, на якому виконувався гімн Вербицького „Ще не вмерла України ні слава, ні воля”, пісня К.Стеценка „Вкраїно-мати”. 22 жовтня хор взяв участь у концертній виставі на відкритті Кам'янець-Подільського Українського державного університету. Захід пройшов з великим успіхом.

Також важливим фактором розвитку культури, могутньою зброєю в ідеологічній боротьбі стало книгодрукування на Поділлі. Друкарні масово почали виникати вже наприкінці ХІХ – на початку ХХ століття. В книзі Д. Вальдберга „Справочная книга о печати всей России” (1911 р.) згадується, що на Поділлі відкрито 60 друкарень в 30 місцях і 5 друкарень літографії в 4 місцях [4].

Визначальну, домінуючу роль у культурно-мистецькому житті Поділля відіграв театр. Подільський регіон по праву вважався одним з визнаних театральних центрів України. У Вінниці працювали 2 театральні трупи: „Новий Львівський театр” під керівництвом А.Бучми та київський „Молодий театр”, очолюваний Г.Юрою. 28 січня 1920 р. колективи об'єдналися, утворивши Новий драматичний театр ім.І.Франка. Ядро нового театру склали корифеї української сцени А.Бучма, Г.Юра, М.Крушельницький, О.Ватуля. Очолив колектив Г.Юра. [2] Драматичний театр вже з перших своїх кроків став на шлях реалістичного мистецтва. Він продовжував славні традиції українського народного театру, створеного М.Кропивницьким, П.Саксаганським, М.Заньковецькою. Становлення театру проходило у важких умовах, коли не було ні п'єс, ні театральних майна, коштів, житла [1, с.77].

Першою виставою, яку успішно здійснив молодий мистецький колектив, була драма І.Франка „Украдене щастя”. Театр одразу ж завоював шану трудящих. Його виступи радо зустрічали в містах і селах Поділля та інших регіонів України. За три роки перебування у Вінниці колектив театру дав більше 600 спектаклів [13, с.249].

У 1920 р. у Вінниці працював ще один театр, відомий під назвою „І-й трудовий кооператив українських акторів”. У його трупі виступала майбутня зірка українського театру М.Литвиненко-Вольгемут [7, с.13].

Крім того, в регіоні діяло декілька аматорських театрів, в яких свій вільний час віддавали мистецтву робітники і службовці. Ці невеликі театральні колективи функціонували переважно при клубах та сільбудах. Так, Брацлавський повітовий політосвітній відділ у своєму звіті повідомляв: „... в містах і містечках повіту діє 8 театральних колективів, в селах – 16, драматичних гуртків – 26. За 1922р. в містах було поставлено 284 вистави, в селах – 89, проведено 16 концертів в містах і селах. Дано 25 хороших концертів” [13, с.251]. У селі Стрижавка Вінницької округи з ініціативи молоді 21

жовтня 1922 року було створено драматичний гурток. Декорації та театральний реманент хлопці і дівчата придбали на власні кошти. Загалом на Поділлі в 1922 році існувало 246 театральних груп і гуртків. А на 1 січня 1925 року тут вже працювало 269 драматичних гуртків з кількістю учасників 17070 чоловік та 71 театральна група.

Одним із осередків театального мистецтва став Вінницький обласний театр опери та балету. Історія його починається з 1928 р., коли було створено третю пересувну оперу. Пізніше цей колектив ввійшов до складу Вінницького театального тресту і з вересня 1932 р. залишився для постійної роботи у Вінниці [13, с.251].

Отже, у 20-ті роки ХХ століття Поділля мало широкий спектр театральних колективів, які створювалися переважно у Вінниці й провадили в життя різноманітні форми театального мистецтва.

На Поділлі активно вирувало літературне україномовне життя. Центрами його були Кам'янець-Подільський та Вінниця. У 1922 р. літератори губернії об'єдналися в „Асоціацію молодих пролетарських письменників Поділля” і встановили зв'язок з найбільшою літературною організацією України в м.Харкові. Вони друкувалися в журналах і газетах. Саме з Поділля вийшли такі письменники й літературні критики, як О.Кундзіч, М.Трублаїні, К.Андрійчук, М.Годованець, Ю.Назаренко, Є.Кирилюк [9, с.132–133]. Крім того, на Поділлі діяли селянські літературні угруповання „Плуг” та „Молодняк” [11, с.44]. Найбільш помітною була творчість Кам'янецького осередку „Плугу”, до якого входили відомі тоді поети та письменники: С.Божко, Д.Копиця, Т.Огневик, М.Шклярчук та інші (всього біля 100 членів). У 1926 р. у зв'язку з виїздом багатьох „плужників” з Поділля до центральних міст УРСР літературне життя на деякий час занепало. Восени цього року було вирішено організувати в містах краю філії літературного об'єднання „Молодняк” для координації роботи молодих літераторів. У Кам'янці-Подільському до цієї організації належали Т.Масенко, Л.Дмитерко, В.Беляєв та інші, які стали у майбутньому відомими радянськими письменниками [8, с.17]. Діяльність літературних об'єднань в цей період характеризувалася невизначеністю та мінливістю, що було викликано творчими пошуками в середовищі літераторів. Особливістю цього процесу було співіснування нових для української літератури напрямів з традиційними національними формами.

Наш край багатий музикантами-педагогами, які крім організації музичної освіти займалися виконавством, писали музику, збирали музичний фольклор. Одним із таких був Т.Ганицький (22.07.1844 – 22.07.1937). У 1903 р. він організував у м.Кам'янці-Подільському музичну школу з класами роялю, скрипки, співу, віолончелі і декламації, про яку писала свого часу українська, польська, німецька, французька преса. У перший рік набрали лише 60 учнів, а через два роки їх вже нараховувалося 131. Концерти відбувались дуже часто. За три роки школа заробила біля 6-ти тисяч рублів. І всі гроші віддавались на користь бідних учнів усіх навчальних закладів міста та убогих родин. Не пройшло й десяти років, як Кам'янець-Подільська музична школа набула гарної слави. З неї виходить співачка М.Байер, її закінчив скрипаль С.Шварценштейн. Випускники школи вступають до консерваторій: Варшавської, Берлінської, Паризької, Празької, Київської, Санкт-Петербурзької та ін. Викладацький склад школи поповнили викладачі: М.Пегліна (випускниця Московської консерваторії), В.Дальський (Рибальченко) (випускник Паризької консерваторії), З.Комінек (чех за національністю, випускник Празької консерваторії), який до кінця свого життя пропрацював у місті разом з Т.Ганицьким. З нагоди 10-річчя школи організовується симфонічний оркестр (диригент Т.Ганицький) і група виконавців камерної музики (диригент З.Комінек).

Очолюючи музичну школу, Т.Ганицький мріяв про створення шкіл по всій губернії, в яких діти могли б навчатись музиці. Керівництвом та організацією музичної освіти здійснювало б Подільське музичне товариство. У 1907 р. під його керівництвом організовується Товариство у кількості 6-ти осіб, до якого увійшли Б.Старорипінський, С.Лісневич, професор С.Грохольський та графиня Дунін-Борковська (родичка української письменниці Н.Королеви). Члени Товариства розробили Статут, встановили розмір членських внесків (2 руб.) З цього часу бере відлік Подільське музичне товариство, робота якого то занепадатиме, то активізуватиметься і яке згодом носитиме ім'я М.Леонтовича. Т.Ганицький також проводив велику просвітницьку роботу. Про це свідчать оголошення в газетах. Так, у газеті „Поділля” повідомляється: „1, 6, 18, 22 марта состоятся симфонические концерты под управлением профессора Т.Д.Ганицкого при участии специально выписанных солистов. Оркестр состоит из 50 артистов. Солистка первого концерта Е.Н. Доленго-Грабовская” [12]. Кам'янець-Подільська музична школа витримала війну та революційні бурі 1914-20 рр. Педагогічний склад колективу школи зазнавав змін, одні викладачі покидали школу, на їх місце приходили нові. У 1927 р. школа під керівництвом Т.Ганицького переросла в музичну профшколу, а пізніше – у музичний технікум ім. М.Лисенка (1930).

Значну роль у розвитку українського музичного мистецтва займає Г.Давидовський, який з 1919 по 1923 р. працював у Вінниці, де створив низку оригінальних хорових творів. Композитор засновує тут зразкову капелу, видає клавір опери „Під звуки рідної пісні”, пише нову оперу „Перемога пісні”, яка

побудована на подільському фольклорі. 7 серпня 1920 р. в місцевому театрі відбувся концерт капели під управлінням Г.Давидовського. Вінницька газета „Вісті” повідомляла про його неперевершений талант [3].

На Поділлі працював також талановитий художник М.Жук, відомий своїми пейзажними та історичними малюнками. У 1920-ті рр. центром українського художньо-прикладного мистецтва на Поділлі стала Кам'янець-Подільська художньо-промислова школа, очолювана талановитим художником та мистецтвознавцем В.Гагенмейстером, чії праці „Стінні розписи на Поділлі”, „Селянські стінні розписи Кам'яниччини” не втратили своєї актуальності і зараз [11, с.43].

Вагому сторінку в культурно-мистецькому процесі Поділля займало концертне життя, тематичні вечори та вечорниці, які відігравали важливу роль у розвитку місцевої культури та створювали великий вплив на виховання молоді.

Виникнення на Поділлі товариства „Просвіта” було вкрай важливою й актуальною подією. На Поділлі в м.Кам'янець-Подільський „Просвіта” виникає 1900 року та одразу зарекомендовує себе як „активна поборниця всього українського” [14, с.91]. Після 1905 року „Просвіта” була поширена у містах, містечках і селах Поділля. Майже в кожному селі був організований народний хор, який виступав на вечірках і святах, був музичним оформленням театральних вистав.

У журналі „Село” за 1918 рік (№28,29) знаходимо відомості, написані В.Плінським, що гурток молоді, здебільшого із селян, відкрив товариство „Просвіта” в селі Женишківці 27 квітня 1918 року. На гроші з членських внесків та пожертви деяких осіб були куплені книги, газети, журнали, обладнана сцена – джерело заробітку. Влаштувалися у школі, зайнявши одну кімнату і залу під вистави, читання, концерти. Крім того, були створені гуртки – драматичний, „співочий”, дитячий, струнний оркестр. За двомісячне існування влаштовано шість вистав, два безплатних дитячих вечори, одну народну гулянку, одне національне свято, три лекції, чотири танцювальні вечірки. Планувалося відкрити вечірні курси для дорослих, поповнити бібліотеку та читальню, сприяти проведенню лекцій, прилюдних читань, вистав, концертів тощо.

Велика заслуга драматичного гуртка була в намаганні передусім прищепити любов до рідного краю, рідної мови і пісні. Значно вплинули вистави та концерти на молодь. Вплив був помітний, як пише В.Плінський, почали співати в селі „Стоїть гора високая”, „Коло млина, коло броду”, „Повій, вітре, на Україну”, „Як умру, то поховайте” тощо; перестали цуратися рідної мови, відродилося національне вбрання, люди стали свідомішими. У репертуарі драматичного гуртка було багато творів, серед яких: „По ревізії”, „На перші гулі”, „Бувальщина”, „Кум Мирошнік, або сатана в бочці”, „День Правди”, „Мартинова помста”, „Ох, не люби двох”, „Штукар” тощо. Відомі на той час актори – В.Вуйлов, С.Кухар, А.Маньковський, І.Сухий, С.Савіцький та ін.

Керівником „співочого гуртка” був О.Ковальов, який створив на базі мішаного чоловічий хор і тріо. Репертуар охоплював лише українські пісні, а саме: „Зоре моя вечірняя”, „Ой ти, дівчино заручена”, „Реве та стогне Дніпр широкий”, „Там за лісом”, „Ще не вмерла Україна”. За чотири місяці показано 13 вистав, яким акомпанував місцевий оркестр.

У селі Глибів Ушицького повіту „Просвітою” було організовано драматичний гурток. Дяк Андроняк створив національний хор, який виконував колядки, патріотичні та українські народні пісні, гімн „Ще не вмерла Україна”. Отже, товариство „Просвіта” несло просвітницькі ідеї по всіх містах і селах Поділля, впливало на розвиток національної свідомості через культурно-мистецькі заходи.

У квітні 1922 р. у Вінниці починає свою діяльність капела ім. М.Леонтовича, яка налічувала 40 виконавців. Своїми численними концертами вона пропагувала українську та російську класичну музику, а також знайомила населення Поділля з музикою прогресивних західноєвропейських композиторів. За три роки капела дала 85 концертів, які з великим успіхом пройшли в багатьох містах і селах губернії [13, с.250]. Товариство мало філії майже в усіх обласних містах України: Чернігові, Полтаві, Одесі.

У 1924 р. у Вінниці та Кам'янець-Подільському було утворено філії музичного товариства ім. М.Леонтовича. Його члени пропагували українську музику, народні пісні. Але у лютому 1926 р., піддавши діяльність товариства ім. М.Леонтовича нищівній критиці на урядовому рівні, його ліквідували й утворили Всеукраїнське товариство революційних музикантів, „оскільки ім'я М.Леонтовича було визнано не актуальним для радянської доби”. Після цього репертуар музичних колективів регіону включав у себе переважно революційні пісні [6, с.2].

Як хорова капела у 1938 р. в Кам'янці-Подільському розпочав свою творчу біографію колектив під ім'ям „Подільська”, до якої увійшли кращі місцеві аматори сцени та декілька професійних артистів. У післявоєнні роки колектив почав завойовувати популярність не лише в Україні та Радянському Союзі, а й у багатьох країнах світу. З 1989 р. капела була перетворена на ансамбль пісні і танцю і стала називатися „Козаки Поділля”.

У різні роки колективом натхненно керували К.Ровінський, П.Окружко, В.Цибульник, І.Осауленко, В.Атаман, заслужений артист України Г.Датков, хормейстерами працювали Л.Корнблін,

Г.Максименко, балетмейстерами – Ю.Кузьменко, А.Бондарев, О.Данічкін, О.Король, С.Чурилова. Прославлені колектив заслужені артисти України В.Глушенков і Ю.Авдієвський. Протягом тридцяти двох років заслуженими артистами України стали також солісти І.Галиняк, І.Фіцько, М.Ніколайчук, В.Штепа, О.Болгарчук, О.Дорофеев, О.Балема, І.Фуштей. А художній керівник та головний диригент ансамблю М.Балема і диригент-хормейстр В.Ярецький у 1988 і 1999 рр. відповідно удостоїлися високого звання народний артист України.

З 1974 р. і до сьогодні ансамбль „Козаки Поділля” очолює самобутній український композитор М.Балема. Закоханий у рідний фольклор, він завжди оригінально опрацьовує кращі його зразки. Звідси масштабні, художньо вивершені концертні програми, театралізовані вокально-хореографічні композиції „Нивами Подільськими”, „На лезі шаблі наша воля”, „Вечорниці”, „Подільські щедрівки” та інші.

Висновки... Таким чином, Поділля є потужним осередком культурно-мистецьких традицій Західноукраїнського регіону. Діяльність українського товариства „Просвіта”, широкий спектр театральних колективів, відкриття друкарень, дитячої музичної школи в м. Кам'янець-Подільський – все це спрямовувалося у русло національного відродження самобутньої культури українського народу. Фундаторами музичної освіти і культури на Поділлі закладена та основа, на якій ґрунтується творчість сучасних композиторів нашого краю.

Список використаних джерел та літератури:

1. Веринівська І. М. Становлення української радянської сценографії / І. М.Веринівська. – К. : Наукова думка, 1981. – 207 с.
2. Вініковецький С. Я. Деякі аспекти культурного розвитку Подільської губернії 20-х років ХХ ст. / Вініковецький С. Я., Воловик В. П. // Матеріали Х Подільської історико-краєзнавчої конференції. – Кам'янець-Подільський, 2000. – С. 407–415.
3. Зінченко Л. П. Композитор Давидовський на Поділлі / Л. П. Зінченко // Культура Поділля: історія і сучасність: матеріали ІІ наук.-практ. конф., присвяч. 500-річчю м. Хмельницького. – Хмельницький, 1993. – С. 261–264.
4. Котюк Т. Перші друкарні на Поділлі / Т. Котюк // Радянське Поділля. – 1983. – 11 грудня. – С.4.
5. Кульбовський М. З Подільського кореня / М. Кульбовський. – Хмельницький : Поділля, 1999. – 188 с.
6. Культура і життя. – 1996. – 27 березня. – С. 2.
7. Культурне будівництво на Вінниччині в роки Радянської влади. – Вінниця, 1959. – 33 с.
8. Літературне Поділля. – Хмельницький, 1991. – 111 с.
9. Літературний словник Вінниччини. З надр Божої ріки. – Вінниця, 1998. – 145 с.
10. Національний хор в Кам'янці на Поділлі // Село. – 1918. – 28 серпня. – № 28–29. – С. 28.
11. Нестеренко В. А. Українізація на Поділлі в 20-30-ті роки ХХ ст. (основні напрями, наслідки, недоліки та особливості) / В. А. Нестеренко. – Кам'янець-Подільський, 2003. – 66 с.
12. Об'ява // Подолія. – 1914. – 23 лютого. – 2 с.
13. Публіка Т. В. Культурне життя на Поділлі в 20-30-ті роки ХХ ст. / Т. В. Публіка // Наукові записки ВДПУ ім. М. Коцюбинського. Серія : Історія. – Вінниця, 2006. – Вип. 10. – С. 249–252.
14. Савчук В. Краєзнавство Поділля ХІХ-ХХ століття / В. Савчук // Краєзнавство. – 1999. – № 1–4. – С. 89–94.
15. Сіцінський Ю. Й. Оборонні замки Західного Поділля ХІV-ХVІІ ст. (Історично-археологічні нариси). / упорядник С. В. Трубочанінов ; передмова І. С. Винокур, С. В. Трубочанінов ; примітки І. В. Данілов, О. В. Карбовський, С. В. Трубочанінов. – Кам'янець-Подільський : Центр поділлязнавства, 1994. – 96 с.
16. Творчість М. Д. Леонтовича: збірка статей. – К. : Музична Україна, 1977. – 200 с.
17. Українська художня культура : навч. посіб. / за ред. І. Ф. Ляшенка. – К. : Либідь, 1996. – 416 с.
18. Червоний край. – 1924. – 15 листопада. – С. 2.

Анотація

Н.С.Илиницкая

Культурно-художественные традиции Подолья как формообразующий музыкальный фактор

В статье рассматриваются исторические аспекты культурно-художественных традиций Подолья, которые повлияли на формирование и развитие культурно-просветительских объединений, товариществ, союзов. Развитию музыкальной культуры способствовал широкий спектр театральных коллективов, образование музыкальных школ, организация симфонического оркестра и хоровой капеллы.

Ключевые слова: *национальная культура, художественные традиции, Подолье, музыкальное образование, просвещение.*

Summary

N.S.Ilinits'ka

Cultural-Artistic Traditions of Podillia Region as a Form-Creating Music Factor

Historical aspects of cultural-artistic traditions of Podillia region, which directed the formation and development of cultural-enlightening associations, comradeships, unions have been studied in the article. Wide spectrum of theatrical collective bodies, creation of music schools, organization of symphony orchestra and choral cappella assisted to the development of music culture.

Key words: *national culture, artistic traditions, Podillia region, music education, enlightenment.*

Дата надходження статті:

„7” лютого 2011 р.